

Vårdhygieniska riskfaktorer

En vägledning i syfte att identifiera smittspridningsrisker inom kommunal vård och omsorg.

Spridning av mikroorganismer i vård och omsorg sker oftast via händer och föremål. Om vårdtagare har riskfaktorer finns en ökad risk för smittspridning. Vårdtagare med riskfaktorer kan även vara extra mottagliga för smitta. Att arbeta enligt basala hygienrutiner oavsett känd eller okänd smitta minskar risken.

På korttidsboende är det extra viktigt att göra en bedömning av riskfaktorer inför hur vårdtagare placeras.

Nedanstående tabell är ett hjälpmedel för att identifiera riskfaktorer för smittspridning och underlätta prioritering av eget rum och eventuellt eget hygienutrymme.

	Riskfaktorer hos vårdtagaren	Vägledning till åtgärd
Hud	Sår (vätskande, svårläkta, omlägningskrävande) Hudskada/hudsjukdom t.ex. eksem Infarter t.ex. CVK, urinkateter Dränage, PD-kateter, PEG, trakeostoma	När huden är skadad får bakterier från omgivningen lättare fäste. Vårdtagare bör ha eget rum, ju större hudskador desto viktigare. Vid vistelse i allmänna utrymmen ska sår vara täckta
Utsöndringar	Diarré Stomi som är svårbandagerad/läcker KAD/ suprapubiskateter När inkontinenshjälpmedel inte fungerar Kräkningar av misstänkt infektiös orsak	Utsöndringar innehåller en stor mängd mikroorganismer som lätt kan spridas till omgivningen. Vid diarré och/eller kräkning ska vårdtagaren ha eget rum med eget hygienutrymme och ska stanna på rummet. Personal som vårdar vårdtagare med diarré och/eller kräkning ska inte hantera oförpackade livsmedel, läkemedel, eller mata andra patienter under pågående pass.
Luftvägar	Hosta i samband med luftvägsinfektion	Hosta och nysningar sprider droppar till omgivningen och innehåller en stor mängd mikroorganismer. Vårdtagare med luftvägsinfektion, bör ha eget rum samt undvika att vistas i gemensamhetsutrymmen.
Kognitiv förmåga	Bristande kognitiv förmåga kan innebära ökad risk för smittspridning, särskilt vid samtidig förekomst av riskfaktorer.	Bedöm individens förmåga att följa och förstå instruktioner. Tänk på, exempelvis barn som stoppar leksaker och annat i munnen, demens, språksvårigheter, syn och hörselnedsättningar.